

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

XV. évfolyam 2. szám a Madárkórház Alapítvány havilapja 2020. február

- A szabadságharcra is emlékezünk
- A hősármány
- A légpuska nem játékszer
- Sasok szem előtt

Hívj, hogy repülhessen!

13600/17

ADJUKÖSSZE.HU

Támogatás mértéke:
500 Ft/hívás vagy sms

Március 15-én hagyományainknak megfelelően 20 éves gyakorlatunk szerint kokárdával engedjük el az átteleltetett gólyákat. 20-at tettünk be a nagyrópdébe az augusztus 20-i elengedések után, mert akkor még nem voltak alkalmasak arra, hogy megjárják Afrikát. De azóta sokat dolgoztunk rajtuk, ők is sokat fejlődtek, tanultak, és most, a legutóbbi vizit alkalmával úgy ítélt meg, hogy 18-at közülük el lehet engedni.

Mit kell tudniuk ahhoz, hogy alkalmasak legyenek a szabad életre?

Először is legyenek tökéletesen egészségesek. Nemcsak fizikailag, hanem mentálisan is. Nem elég percekben keresztül körözve repülni tudni az 50 méteres rőpdében, mely 2006-os megépülése óta máig a legnagyobb az országban, hanem akarni is kell tudniuk repülni. És félni is kell tudniuk. Augusztusban vége volt a gondtalan gyerekkornak, amikor mindent a szájukba kaptak, és szüleik, vagy mi, a pótszüleik mindenről gondoskodtak, amire szükségük volt. De a szülők elmentek, a pótszülők pedig betették őket egy gladiátorképzőbe. Ez kezdődött a Kisrópdében, vagy túlélő rőpdében, ahol 25 méteres távon repülhettek a rájuk mozduló röpképtelen, de azért veszélyes sasok elől. A táplálékukért is

meg kellett küzdeni nemcsak a sasokkal, hanem egymással, és a rőpdében lévő egerészölyvekkel is. Csalódniuk kellett mindenben és mindenkiben. A villanyoszlop, mely a fészüket tartotta és a legmagasabb, és ezért a legbiztonságosabbnak tűnő pont a rőpdében, ráz. Nem is kicsit, de nem annyit, hogy ártson. Arra pont elég, hogy ne akarjanak másodjára is rászállni. Ugyanígy a köztük feszülő légvezeték, mely szintén ráz, ha szárnyukkal megérintik. Abban is 8000 Volt feszültség van, de veszélytelen áramerősség, mint a villanypásztorban, mert valójában az. Csalódtak az ott lévő többi, idősebb gólyában, akik nem etetik, sőt verik őket, hogy elvegyék a táplálékukat. Csalódtak az emberben, aki eddig kedves volt, most meg érzékelt. A táplálék kérő hangjukra nem reagál, és nem ad enni, csak akkor, amikor itt az etetés ideje. Nemcsak érzéketlen, hanem durva is. Időről-időre megjelenik egy hosszú bottal, és közben valami elviselhetetlenül hangosan durrog. Kívül már hallatszik, sőt látszik is, hogy jön egy autó. Ezután jön a hajkurászás. Mindenki menekül, és akit elér a hálójával, azt megfogja és elviszi. Beteszi egy nagyobb rőpdébe, ahol ugyan ez történik, csak még jobban. Még több gólya, még több ölyv és még több sas, sőt ezek már repülnek is, és nem viccelnek, ha a gólya nincs résen. És még

több ember. Ha meg lehet pihenni a legmagasabb, és legbiztonságosabbnak tűnő ponton, a kilátó tetején, akkor bejönnek és elzavarnak. Ha jön az autó, abból baj lesz. Mert jön a durrogás és a hajkurászás. Ha megfognak, jaj neked! Ne bízz semmiben és senkiben, csak magadban. Azért van a csőröd, hogy verj oda vele, ha kell. De ha nem kell, ne keresd a bajt. A sasokat tiszteld. Az embert és a dolgait messzire kerüld el. A durrogatókat főleg. Az autókat is. A villanyoszlopot és a vezetéket is. Ha megfognak és egyszer kint elengednek, le ne szállj, menj világgá, és soha ne hagyd magad megfogni, mert ha elkapnak, visszatesznek a rőpdébe és kezdődik minden előlről...

Bizony ezt kell átélniük, mielőtt nyakukba kerül pár másodpercre a kokárda, hogy emlékezzünk azokra, akik megmutatták 1848-ban, hogy mit ér a Szabadság.

Mindezt azért, hogy szabadok legyenek, és azok is maradjanak.

Miért kell ez? Miért nem lehet elengedni őket csak úgy, minden felhajtás nélkül? Hadd idézzem magamat, a tavaly ugyan ezen alkalommal ugyanitt írt cikkemből: „Ez Hortobágyon már hagyomány, azzal, hogy nemzeti színű szalagot teszünk rájuk, mi így tiszteljük meg az ünnepet, A szalag leesik róluk, amint elrepülnek, mert cellux-szalag rögzítjük a tollukhoz, így nem akadnak be vele sehova, és nem is kerül méltatlan helyzetbe nemzeti szimbólumunk. Ez a gólyáknak mindegy, de nekünk nem. Az önkormányzat ilyenkor megkoszorúzza a hortobágyi Csárda falán a Petőfi emléktáblát, mert a költő egyszer itt járt, és írt is egy verset a csaplárosnéhoz. A neve viszont összefonódik a Szabadságharccal. Március 15. különleges nap. De mi köze van a gólyák elengedésének e nevezetes dátumhoz? Nagyon is sok. A forradalmak tavasszal kezdődnek. Julius Caesart is március idusán ölték meg. Nem véletlenül. A gólyák tavasszal érkeznek. És éppen március idusán. Ennek közös oka van: a hormonok, melyek emberben-állatban ilyenkor szabadulnak fel az indulatokkal együtt. Ha tovább benn tartanánk őket, akár egy nappal is, a rőpdében is kitörne a

A szabadságharcra is emlékezünk

forradalom. Mint ahogy az elengedés-re alkalmatlanok között is történik. Évek óta együtt tartott, nem repülő fekete terigók hímjei is ilyenkor ölik meg egymást, ha nem figyelünk oda eléggé. Ezért ezek szabadon engedése az időjárástól függetlenül nem kegyetlenség, hanem előrelátáson alapuló döntés, természeti szükségszerűség.”

A Madárkórház Alapítvány minden madarat csak abban az esetben enged szabadon, ha előtte megvizsgáltam, és a szabad életre alkalmasnak találtam. Akkor is megvizsgáljuk őket, ha korábban már teljesen egészségesek voltak, és teljes mértékben felkészültek a szabad életre, mind fizikailag, mind mentálisan, és csak a kellő időt kellett kivárniuk a tél elmúltáig, mert az utolsó pillanatban, akár a befogáskor is megsérülhetnek. Mindig van olyan gólya, melyet az utolsó vizsgálatkor itt tartunk, vagy elengedés után valamiért visszafogunk.

A telettetett gólyák tartásuk alatt csekély mértékben, de megszokják az ember közelségét. Még akkor is, ha a látványkórházban az egyirányú átláthatóságot biztosító fóliázott üveg mögött lábadoznak, és nincs tudomásuk az emberi jelenlétről. Az úgynevezett vadító röpdében való gyakorlatozás, és az onnan való befogás után a sok látogató között elengedett gólyák (és más madarak is) viszont kézből elengedve kapnak egy olyan impulzust, ami számukra szándékosan nem kelleme, de arra készíti őket, hogy visszanyerjék természetes vadságukat, és az embertől biztonságos távolságot tartanak. Sok éves tapasztalat, hogy ame-

lyeknél ez kima-rad, nem állnak tovább, hanem a madárpark közelében maradnak. A kórházunkból szabadon engedett gólyák közül az ivarérett, korábban már más-hol fészkelő egyedek többnyire azonnal visszatérnek fészkeikhez, az első fészkelők a közelben próbálnak fészket foglalni, mely során az ugyan akkor megérkező vad gólyákkal kell vetélkedniük. Ők, és a még ivaréretlen fiatalok ahogy ősszel, úgy tavasszal is a park körül maradnak még egy-két hétig, és etetésükről gondoskodunk, illetve ha valamelyik egyed úgy ítéljük meg, hogy mégsem teljesen alkalmas a szabad életre, akkor azt vissza tudjuk fogni. Amelyiket meg lehet fogni, mert hagyja magát, azt meg is kell, mert nem vadult el eléggé, és néhány ilyen feldobás gyakorlat után sokszor változik a helyzet, de egy részük minden igyekezetünk ellenére mint háziállat marad a parkban. Különösen így van ez a kézből nevelt gólyákkal, melyeket nem lehet mindig teljesen elvadítani az embertől. Ezért, ha tehetjük, inkább adoptáljuk őket vad, vagy földön fészkelő gólyákhoz. Amint repülők lesznek, jön a villanyoszlopról leszoktató túlélő röpdé, utána a parkban fészkelő 10 pár vad gólya és fiataljai tanítják meg nekik, hogy hol és hogyan kell táplálékot szerezni, bogarászni. Bár itt nincsen üntyümpütyüm, cukiskodás és lakásba bejárás, helyette gólyaiskolában vad társaikkal együtt nevelkedve kiképzés van, és túlélésre való felkészítés, egyfajta gladiátor képzés, a nem megfelelőket nem hagyjuk,

hogy kiselejtezze a természet. Őket befogjuk és háló alatt tartjuk, nehogy elkóborolva, vagy elvonulva rossz szándékú emberek, afrikai bennszülöttek zsákmányai, vagy gyilkos villanyoszlopok áldozatai legyenek.

Más a helyzet azokkal, melyeket valahol ott akarunk tartani valamiért. Leginkább azért, hogy oda szokjanak, sőt, oda fészkeljenek. Ezeket nem az elvadító, hanem a repatriáló, azaz visszahonosító módszerrel engedjük el. Ez azt jelenti, hogy az elengedés helyén egy szokató röpdében tartjuk őket több héten át, ahonnan kilátnak és megbarátkoznak a környékkel, vágnak a látóterükben elhelyezett fészkekre, megszokják, hogy ott mindig van táplálék, és ha kinyitják a röpdé ajtaját, akkor onnan ki-be járva, a táplálékra visszatérve helyben maradnak, mert ezt akarjuk. Ezért ilyenkor nincs zavarás, nincs sok ember, nincs hajkurászás és erőszakos befogás, feldobás, hanem finom bánásmód és etetés. Ezzel a módszerrel megfészkelítettünk már gólyákat olyan helyeken, ahol évtizedek óta nem fészkel gólya, mint pl. Szőnyben, ahol 25 év után ugyan arra a plébánia kéményére rakott fészket, ahol valaha is volt gólyafészkek és tavaly a Balmazújváros határában lévő Virágoskút tanyán, az ismert biogazda, Rózsa Péter birtokán. Szőnyben a nagy sikerre való tekintettel ismétlést kértek a helyiek és kapnak is. Rózsa Péter szintúgy, mert a gólyák közrehatásával további gyermekáldásra számít.

Dr. Déri János

A téli Hortobágy rendszeres vendége az évről évre visszatérő hósármány. A 80-as, 90-es években még ezres, de sok esetben kétezres csapatai is megfigyelhetők voltak. Áttelelő példányok a Kis-Balatonnál vagy a Duna mentén is lencsevégre kerülhetnek. Költési időben rovarokat fogyaszt, és utódait is szúnyogokkal, lószúnyogokkal, lepkekkkel és pókokkal eteti. Testhossza 16-17 centiméter, szárnyfesztávolsága 32-38 centiméter, testtömege 26-50 gramm. A tojó kicsit kisebb a hímnél. Háta, szárnya és farka sötét, a többi része piszkosfehér.

Gyakran szántóföldeken, lucernásokon, kukoricatarlókon, földutak peremén is megfigyelhető. Költőterülete a tundra vidéke, fészket a tojó fűszálakból és mohából a földre építi, amit aztán tollakkal bélel. Hazánkban szikes puszták közelében és vizes élőhelyek környékén bukkan fel. Magyarországon pusztai növényfajok magvait fogyasztja, mint például a bárányparjé magja, de a sziki üröm, a sóvirág, a bajuszpázsit és más sziki növények magjait sem veti meg. A kakaslábifű, a parti laboda, az angolperje, és a sziki budavirág magja is szerepel az étlapján. De a szaporodó helyén jelen lévő sziklás területekhez, köves vízpartokhoz, zuzmós tundra-

hoz hasonló közegben például a Balaton partján is megfigyelhető évről évre. Ilyen közegben csak rendszerint néhány egyed figyelhető meg. Csapatba verődve érzékenyebb, egy két példányos felbukkanásai közben rendszerint közelebb is engedi a kíváncsi megfigyelőt. Azt hihetnénk, hogy egy ilyen harcban edzett kis északi fajt nem fenyeget veszély. De sajnos ez nincs így. A klímaváltozás komoly kihívást jelent a hósármánynak is. A rovaréletfejlődése és ezáltal a populációs csúcs korábbi időpontra tolódik, a költés ideje azonban nem változik és lezajlanak a rajzások, me-

lyekből etetné a fiókákat. Így nem a megfelelő időszakban áll rendelkezésre a nagy mennyiségű rovarzsákmány melynek eredménye évről évre kevesebb, megfelelően táplált utódot jelent. Másik negatív klímaváltozási közvetett tényező, hogy a számos faj számára egyre jobban tolerálható a hósármány élőhelyén lévő megváltozott klíma, így benyomulnak olyan fajok, amelyek korábban nem voltak ott jelen, ezáltal konkurensei lettek a hósármánynak, valamint a vörös róka elterjedése is északabbra tolódott, ami számos fészket kifoszt.

Morvai Szilárd

Európa legkisebb madara: a sárgafejű királyka

Ha természetjárókat kérdeznénk, hogy láttak-e már sárgafejű királykát sokan mondanák rá: nem. Holott lehet, hogy láttak már, csak nem tudták, hogy azt láttak. Téli időszakban gyakran társul egyes csapatokban cinkékhez, így madár-etetők környékén gyakran szem elé kerülhet. Háta olajzöld, alsóteste szürke, fejetején áthúzódó élénk sárga csíkjáról könnyen felismerhetjük. Kicsi, olyan kicsi, hogy a legkisebb Európában. Kifejlett egyedeinek test tömege mindösszesen 4-7 gramm között változik. Étlapján pókok, levéltetvek, poloskák, kabócalárvák és rovarmaradványok

is szerepelnek. Magokat nem fogyaszt. A lombkoronában keresgél és szinte folyamatosan mozgásban van. Magyarországon ritka fészkelő, főleg az Alpokalja és az Északi-középhegység öreg lucerdeiben stabil költőállománya van jelen.

Téli természetjárásaink során fenyeségek közelében nagy valószínűséggel kerülhet szem elé. Nem félős, sok esetben méterekre megközelíti az embert. Évente két fészkekaljat is fel nevel. Egy átlagos fészkekalj 7-11 tojásból áll. Natura 2000 jelölőfaj, természetvédelmi értéke: 25 000 Ft.

Morvai Szilárd

FeHoVa, mi is ott voltunk, mint mindig

Több mint 50 ezer látogatóval zárt idén a 27. FEHOVA, a Kárpát-medence vadászaival, horgászainak és természetkedvelőinek legnagyobb találkozója. A HUNGEXPO Budapest Kongresszusi és Kiállítási Központja két pavilonjában csaknem 300 kiállító, köztük a legjelentősebb gyártók és forgalmazók mutatták be termékeiket, szolgáltatásaikat. Az ésszerű és életszerű fegyvertörvényről, az új vadászati törvény megalkotásáról, valamint a jövőre Magyarországon rendezendő Vadászati Világkiállításról beszélt megnyitójában **Semjén Zsolt**. A miniszterelnök-helyettes, a Magyar Vadászati Védegylet elnöke szerint végül olyan fegyvertörvényt sikerült tető alá hozni, amely nem érinti sem

a vadászokat, sem a sportlövőket, sem a fegyvergyűjtőket, mégis eleget tesz az EU kívánalmainak. A Vadászati Világkiállításról szólva kijelentette: a kormány biztosítja majd azt a forrást, amely a „kiállítás grandiózus lebonyolításához szükséges”.

A rendezvény turisztikailag és nemzetgazdaságilag is értelmes befektetés – fűzte hozzá. **Nagy István** agrárminiszter arról beszélt, hogy a szaktárca szeretné, ha idehaza mindenki elsajátítaná a természet iránti tiszteletet és szeretetet, ezért kiemelt figyelmet fordít a környezeti nevelésre, a megfelelő tájékoztatásra. **Kovács Zoltán**, a Vadászati és Természeti Világkiállításért és az ehhez kapcsolódó rendezvénysorozat lebonyolításáért felelős kormánybiztos szerint a 2021. szeptember 25 és október 14. között tartandó rendezvényre olyan programsorozatot készítenek, amelyben a vadászathoz és horgászathoz kapcsolódó szervezetek mindegyike meg tudja mutatni magát. A vadászok és

horgászok szezonnyitó rendezvényén ezúttal is számos újdonsággal találkozhattak a látogatók. Rengetegen keresték fel a Vadásztrófeák háttérén innen és túl című bemutatót, az 50 éve elhunyt vadász-író, **Fekete István** emlékére rendezett kiállítást, valamint a nemzetközi hírű vadász, a most 84 éves **Hidvégi Béla** legkedvesebb fegyvereiből összeállított tárlatot. Alapítványunk is rendszeres kiállítónak számít ezen a rendezvényen. Idén a **Magyar Solymász Egyesülettel** közös standon mutathattuk be a mádarmentés legújabb eredményeit, munkánkat.

Konyhás István

A légpuska nem játékszer!

Sajnos ezt az évet is úgy kellett kezdenünk, hogy több feljelentést is teszünk állatkínzás, védett állat meglövése miatt. Február végén Debrecenből a Lencztelepről érkezett egy vetési varjú, amiről bebizonyosodott, hogy meglőtték. A vetési varjú hazai állománya a korábbi évtizedek vadászata és élőhelyeinek beszűkülése miatt nagyon lecsökkent. A folyamatos üldöztetés elől az állomány jelentős része lakott területekre települt. Itt nem kell tartaniuk a vadásztól és könnyen jutnak táplálékhoz is a parkok gyepe és a szeméttelpeken. Úgy tűnik, azért itt sincsenek teljesen biztonságban, hiszen

vannak felelőtlen emberek, akik gond nélkül használnak élőlényeket céltáblának. A varjú nem válogatós, növényi és állati eredetű táplálékot, magvakat, rovarokat, apróbb rágcsálókat, sáskákat, gyíkokat, puhatestűeket, madárfiókákat és dögöt egyaránt fogyaszt. A hazai populáció állandó, egész évben költőhelyén marad, de északra jelentős állomány érkezik a Kárpát-medencébe telelni. Állatkínzásnak minősül, ha alaki gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza.

Konyhás István

Ülök az üveg előtt és nézem, mit csinálnak a sasok. Közben ölemben a laptop és ezt a cikket írom. Az üveg mögött a 9-es kórteremben két sas ül egymás mellett a fészeken. A 9-es a festett kórterem, a legnagyobb, amely már nem a lábadozás, vagy intenzív ellátás alatt szükséges ingerszegény környezet, hanem a gyakorlatozás színesre festett színtere, ahol a falakon a kinti röpdéből látható táj díszleg gémeskúttal, a Hortobágy folyóval és a Kilenclyukú híddal. Igaz, a nagy nyomású fecskendővel is lemoshatatlanra készült freskó helyenként lepattogzott, mert a rendszeresen itt tartott golyák csőrének csipkedésével a kivitelező nem számolt, de némi kiegészítő berendezéssel, ágasfákkal, leveles ágakkal akár bagoly-egerészető kiképzőállomás, akár műtővel és náddal gémhálasztató vizes élőhely, vagy jelen esetben sasfészkekkel ellátott próbapároztató intimrevír, mely egy irányban átlátható, hangszigetelt üveg mögött észrevétlenül kukkolható. A két jelölt Bogyó és Szelídke nem szeretik egymást. Szelídke fejét előre nyújtva támadó pózban, Bogyó mellét kidülsztve, nyaktollait felmeresztve próbálja uralni a helyzetet.

Írtam már róluk a decemberi számban. Szelídke akkor a Kisröpdében gyakorolt, majd áttettük a Nagyröpdébe, de sasfészkeltesben járatos nemzeti parkos barátaink tanácsára nem Bogyót tettük ki az 50 méteres röpdébe,

ahol korábban ő volt a király, és választhatott volna az ott lévő saslányok közül, hanem Szelídkét Bogyóhoz a 9-esbe. Azért, mert az még nyáron volt, amikor Bogyó a röpdében a domináns alfa hímnek járó legmagasabb helyet foglalata el,

oldalán párjával, Lucával a múltbas tojóval. De Luca hirtelen halála óta Bogyó nem a Nagyröpdé ura, hanem a 9-esé, ahová azért tettük, mert vérlabor eredménye szerint májkárosodása volt, amely Luca rejtélyes betegségét is okozta. A Lucánál kórszövettanilag kimutatott májdisztófiát tartósan felvett mérgező anyag okozhatja. Ezt nem tudjuk mástól származtatni, mint a 9 éve fogyasztott csirkehústól, melyen a röpdé többi lakója is él. Őket a csirkehúsba fecskendezett ayurvédikus gyógynövény alapú májvédő gyógyszerrel és vitaminokkal kezeljük megelőzőként, Bogyót elkülönítve a 9-esben fél éve a természetes táplálékát jelentő halon tartjuk, hogy véletlenül se egyen több, esetleg bizonytalan anyagokat is tartalmazó csibét, és a halakba rejtett májvédő gyógyszereket kap: Legalon tablettát, mely a máriatövis kivonata és az epeutakat tisztító Ursofalkot. Vérképe javult valamit, de korántsem tökéletes. Lábgyengesége is javult valamit, bár az ilyen tünetekre bevált recept szerint gyógynövényekből készült, és egyébként nagyon rossz ízű indián gyógyszert kishalba rejtve sem akarta megenni. Végül a tőlem elfogadott enyhe erőszakkal a „felső madárfogással” kinyitott szájába nyomva két hónapos kúra alatt ígéretesnek tűnt, de december végén elkezdett felém csipkedni, sőt rám is szólt. Ezt annak véltem, hogy megunt a beavatkozást az életébe, vagy mint most már a 9-es kórterem revírjének birtoko-

sa így adja tudtomra, hogy a fészek az ő felségterülete, és különben se nyúlkálgassak hozzá. A kórterembe vitt mesterséges fészek jó ötlet volt, bár nem rakott keresztbe rajta egyetlen gallyat sem, de elfoglalta és őrzi. Tavaly Lucával próbálták ugyanitt, ugyanezt, de nem volt semmi és utána a Kisröpdében kiépített fészkekben sem. De itt legalább az össze-vissza belerakott ujjnyi ágakon ujjjaival kapaszkodva egyensúlyoz, mely a markát erősíti, és kénytelen használni a fájós lábait. A másik hím, a dunaföldvár, melyet társaság miatt tettünk mellé, nem engedte oda, de az után ugyan ezen okból hozzá társított Szelídkét még annak lábadozó időszakában elfogadta. De amióta hónapok múlva pároztatás céljából visszatettük hozzá, Szelídke csipked oda, ami a tapasztaltabbak szerint ha nem is kedveskedés, de bekamerázott párok között a természetben megszokott látvány. Addig nincs ezzel baj, amíg az egyébként domináns, és a hímnél nagyobb és erősebb tojó karommal nem támad. De szárnyával verdesve Bogyót leugrasztja a fészkekről, a helyiség másik felén lévő tuskóra. Bogyó a következő lendülettel visszajön és ő ugrasztja le Szelídkét, és ezt addig csinálják, amíg meg nem unják. Akkor nyugi van egy darabig, látszólag békésen ülnek a fészeken egymás mellett, de nem annyira közel, mint a párban állók. A kaján sem vesznek össze, megesszik. Amióta Bogyót nem tudjuk külön etetni a szájába tett kishalakkal, mindketten a preparált halakat eszik. Bogyónak vélhetően a fél éves kórteremben tartás során a természetes napfény hiánya, és a fagyasztott halban károsodott D-vitamin

Sasok szem előtt

hiány miatt röntgenfelvételen kimutatott csonttritkulása lett, ami lehet, hogy eddig is volt, emiatt a halakat most már nagy adag ADE vitaminnal és kalciummal fecskendezzük be. A fagyasztás esetleges vitaminokra káros hatása miatt ezt kiterjesztettük az egész madárparki állomány takarmányozására, ami dolgozóinknak több óra pluszmunkát jelent. Ez már harmadik hete tart, és ez alatt már alakulhatott valamit a csonttritkulás.

Másnap melegfront érkezett, és Szelídke karommal támadt Bogyóra, melyet az sikeresen kivédett, de azzal a lendülettel tet-

tük ki Szelídkét a Nagyörpdébe. Keménykedjen ott a többi sassal. Bogyó is kikerül a napokban, mert túl van a gyógykezeléseken és márciusban már a réti sasoknál egyébként sincs párzási szezon. Kell a hely is a következőnek: az elengedésre várományos darázsölyvünket kell megtanítani, hogy hogyan keressen és találjon darázfészket a természetben. Ennek módszerét most találjuk ki, és következő lapszámunkban tesszük közzé.

Dr. Déri János

Egy denevér simogatása

Kisebbfajta csoda történt néhány évvel ezelőtt egy délelőtti madárkutatásom alkalmával. Szlovákiában, Búcs községben már 15 éve kutatom a madárvilágot az ottani Alapiskola tanáraival és diákjaiból alakult „MADÁRMEGFIGYELŐ TÁBOR” tagjaival. Épp egy ilyen madármegfigyeléskor történt, hogy egy méretes fa törzsében, kb. 2-2,5 méter magasságban egy fakopáncs odút fedeztünk fel. A 15 fős madármegfigyelő csapattal pár méterről, csendben figyeltük az odút. Majd egy denevér repült

a karomra, amin meglepődtem, de nagyon örültem, hiszen engem választott „partnerének”. Csodálatos érzés volt amikor az egyik „kis kezét” megemelte, és én arra gondoltam, hogy kezet akar velem fogni. És én kezet fogtam vele, íme a fénykép. Majd beszéltem hozzá és jött a második meglepetés: megsimogathattam ezt a csodálatos kis élőlényt....bizonyítotték a fénykép. Nagy élmény volt ez a jelenet mindnyájunknak. A társalgás úgy tíz-tizenkét percig tartott, majd visszarepült a „há-

zába”, ahol a társa vagy a barátja érdeklődött az odúból, ahogy a fényképen látható. Nagy öröm és csodálatos érzés volt ez számomra, hogy egy denevérral paroláztam, simogathattam és beszélgethettem vele, azaz én mondtam a magamét. Óvjuk, védjük meg ezeket a kis élőlényeket, amelyek millió szúnyogot, legyet és más rovarokat pusztítanak a mi védelmünkért.

Katona Mihály

... hogy repülhessen

1%

19EGYSZA

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Az adózó azonosító jele

A név és címadatokat csak abban az esetben töltsé ki, ha hozzá kíván járulni az adatok átadásához.

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt első kedvezményezetti körbe tartozó szervezettel (civil kedvezményezett) közöljem. ☐

A hozzájárulás nem feltétele az érvényes rendelkezésnek.

Az adózó neve

Az adózó postai
levelezési címe

☐

külföldi
cím

ország

város/
község

központ-
let neve

központ-
let jellege

hsz.

ép.

lépcső-
ház

em.

ajtó

Az adózó elektronikus levelezési címe

Amennyiben valamelyik kedvezményezett számára nem kíván rendelkezni, az arra vonatkozó nyilatkozatot ne töltsé ki. Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki.

A civil kedvezményezett adószáma

A civil kedvezményezett adószámát akkor töltsé ki, ha 2020. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtár, levéltár, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó-, vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény, alap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

A kedvezményezett technikai száma, neve

Ezt a nyilatkozatot akkor töltsé ki, ha valamely **technikai számmal rendelkező kedvezményezett** javára (vallási közösség, kiemelt költségvetési előirányzat) kíván rendelkezni.

Az alábbi nyilatkozatot **kizárólag** abban az esetben tegye meg, ha a 2019. rendelkező évi **technikai számos bevett egyháza** szülő **rendelkező nyilatkozatát vissza akarja vonni** és ez évben nem kíván technikai számos vallási közösségre nyilatkozni!

A 2019. rendelkező évi technikai számos bevett egyháza szülő **rendelkező nyilatkozatát visszavonom.** ☐

Adója 1%-nak felajánlásához a rendelkező nyilatkozaton fel kell tüntetni **nevét, saját adóazonosító jelét és a kedvezményezett adószámát.**

Az 1%-os felajánlás csak **akkor érvényes, ha önnek nincs adótartozása** (személyi jövedelemadó adónemen) és az adóját is pontosan befizeti május 20-ig!

Ha május 20-án személyi jövedelemadó adónemen tartozása mutatkozik, rendelkezését nem fogják teljesíteni.

A **magánszemélyek** adóbevallása benyújtásának határideje **május 20.** Az 1+1%-ról való rendelkezést eddig az időpontig pótlólag is meg lehet tenni az EVA és KATA adózóknak. A rendelkezés benyújtható elektronikusan is, a bevallással együtt, és külön is.

Adója 1%-val csak egy civil szervezetet támogathat! A nyilatkozatot tegye egy szabvány méretű postai borítékba! A borítékon is tüntesse fel pontosan az Ön NEVÉT, LAKCÍMÉT, ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT! A lezárt borítékot a lezárásnál írja alá, s juttassa el a NAV-nak! Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, hogy elérhetőségeit részünkre megküldjék!

Amennyiben lehetősége van, kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!
Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekeségeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.

Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 12 000 példányban.

Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484

Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió • ISSN 1788-456X

Megtalálható országsszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, megyei könyvtárakban.

